

گزیده مقاله‌شناسی توصیفی تابستان ۱۳۸۳

او که مجموعه ۲۲ جلدی تاریخ تمدن را در طول ۳۰ سال، برای نوجوانان و جوانان تدوین کرده است، مطالعه تاریخ را ضروری می‌داند. وی استفاده از زبان ساده و روان را از مهم‌ترین عوامل استقبال از آثارش می‌داند.

✓ ایران / شماره ۲۹۸۳
مسافر قصه و تاریخ
نویسنده: ساره دستاران

مقاله

✓ جام جم / شماره ۱۲۶۶

کودکان فیلسوف و فیلسوفان کودک
نویسنده: دکتر یحیی قائدی

مقاله

محمود حکیمی بیش از ۴۰ سال است که برای کودکان و نوجوانان می‌نویسد و طی این سال‌ها، حدود ۱۳۲ عنوان کتاب، شامل تألیف و ترجمه از او منتشر شده که از این تعداد ۲۴ عنوان کتاب مذهبی است. بسیاری از داستان‌های او قبلاً در نشریات چاپ شده و سپس به صورت کتاب درآمده است.

کتاب کودکان در نقش فلاسفه، اثر جوانا هیتر را یحیی قائدی منتشر کرده است. در این کتاب، براساس تحقیق انجام شده از سوی نویسنده در یک مدرسه ابتدایی و پیشنهادهای عملی برای معلمان، نشان داده می‌شود که کودکان از سنین کودکی در فرایند پیچیده گفت‌وگو و تحقیق و استدلال توانا هستند و برای این کار، فقط به مکان و زمان نیاز دارند.

محمود حکیمی در خانواده‌ای مذهبی بزرگ شده، به شرکت در هیأت‌های مذهبی علاقه زیادی داشته است و حتی در زمان تدریس در روستای خود نیز پایه‌گذار یک هیأت مذهبی بود که در برخی شب‌ها در آن‌جا سخنرانی می‌کرد. او در سال ۴۸، در رشته زبان در دانشسرای عالی قبول شد و پس از فارغ‌التحصیلی، داوطلبانه به قم رفت و در حوزه علمیه هم درس طلبگی خواند. او در سال ۵۴، به هامبورگ و سپس لندن رفت و مشغول تحصیل شد. حکیمی پس از انقلاب، به ایران بازگشت. خودش می‌گوید: «درس‌های دکتر شریعتی، بیش از هر چیز بر عشق و شور مذهبی من افزود. من هم‌چنان اعتقاد دارم که تعالیم اسلام، راه رهایی انسان از بن‌بست‌ها، دشواری‌ها و چالش‌های دنیای معاصر است.»

این کتاب می‌تواند شروعی برای معلمان علاقه‌مند به روش استدلالی در کلاس و منبعی برای مباحث فلسفی توسط کودکان باشد.

هدف این کتاب، مشارکت در بحث آموزش تفکر در مدارس است. در این مقاله، از مباحثی هم‌چون ندهایی از کلاس درس، حل منازعات، خیال‌پردازی، گردهمایی و

فلسفه با کودکان سخن گفته شده است.

۷ جام جم / شماره ۱۲۶۶

کارکردهای فلسفه برای کودکان

نویسنده: عباس هارمی

مقاله

«پرسیرین» فیلسوف دانمارکی، به مدت ۱۵ سال در زمینه فلسفه برای نوجوانان، در دانمارک و دیگر کشورها کار کرده و کتب و مقالات زیادی منتشر کرده است.

از نظر او، فلسفه پس‌زمینه تمامی علوم تجربی و تفکر بشری و جزئی جدایی‌ناپذیر از دوره نوجوانی است و بچه‌ها به یک عبارت، فیلسوفان فطری و طبیعی‌اند و تنها به شکل دادن مرتب و منظم آن‌ها در قالب درستی نیاز است. این دلیل اصلی اهمیت فلسفه برای کودکان است؛ به طوری که آنان بتوانند توانایی‌های ذهنی و زبانی خود را در زمینه‌های فردی و اجتماعی توسعه دهند.

فلسفه و تفکر روشن درباره اصول، به زمان و دوره خاصی محدود نیست، بلکه از وقتی زندگی فرد آغاز می‌شود، فلسفه نیز با آن آغاز می‌شود و نباید خط قرمزی برای فلسفه تا دوره دانشگاهی کشید. بنابراین، بهتر است خردورزی و فلسفه را زودتر با نوجوانان خود آغاز کنیم. فلسفه عمیق‌ترین نوع تفکر است و برای ترکیب آن با تفکر بچه‌ها، به یک مربی نیاز است تا به سخنان آنان گوش فرا دهد و روی نظریاتشان تأمل کند و بازخورد بهتری را با پرسش‌های مناسب و هدایت بحث به آنان برگرداند و به آن‌ها کمک کند تا بتوانند تفکرات عمیق‌ترشان را به زبان و در قالب کلمات درآورند.

متون برای کار فلسفی با بچه‌ها و نوجوانان، بایستی به شکل حکایت باشد و معلم و دانش‌آموزان از آن لذت ببرند و بگویند این واقعاً داستان خوبی است. بد نیست دوباره آن را بشنویم.

۷ ایران / شماره ۲۸۶۵

قصه‌گوی خوب برای بچه‌های خوب

نویسنده: ساره دستاران

مقاله

مهدی آذریزدی در آستانه هشتاد سالگی، پشت میزی

می‌نشیند و فقط کتاب می‌خواند! کتاب‌هایی در مورد تاریخ، سفرنامه، ادبیات و حتی کتاب‌هایی درباره طب. او می‌خواهد خودش پرستار خودش باشد و بزرگ‌ترین لذت زندگی‌اش، همین کتاب خواندن است.

کودکی‌اش در سختی و فقر گذشته است. آذریزدی مدرسه نرفته و رنگ کلاس درسی را ندیده است. بعد از مدتی، با پدرش در یک کتاب‌فروشی کار می‌کند. دنیای جدیدش خلاصه می‌شود در کتاب؛ همدم تمام تنهایی‌هایش. می‌بیند هیچ راهی ندارد جز این‌که با کتاب، خودش را به دنیا و اطرافیانش بشناساند. در جلسه‌های سه‌شنبه‌های انتشارات یزدان، با خیلی‌ها آشنا می‌شود و بعد طرح کتاب‌های قصه‌های خوب برای بچه‌های خوب، در انتشارات امیرکبیر شکل می‌گیرد.

او این روزها دلسرد از زندگی و نوشتن و دلگیر از ممیزی است. آذریزدی انگیزه‌اش برای نوشتن را از دست داده است، اما می‌گوید: «امروز جوانان تحصیل کرده‌ای روی کار آمده‌اند که با بچه‌ها آشنایند. در حالی که دور و بر من بچه‌ای نبود و من هرچه نوشتم، براساس کودکی خودم بود.»

۷ ایران / شماره ۲۸۷۲

کتاب‌های عبوس برای کودکان

نویسنده: فاطمه امری

کژارش

اعضای انجمن نویسندگان کودک و نوجوان معترضند؛ نه فقط به این علت که تنها ۱۵ درصد از کتاب‌های منتشر شده در سال‌های ۶۰ تا ۸۰، مربوط به کودکان بوده و تنها ۷ درصد جوایز کتاب سال، برای کتاب‌های کودکان در نظر گرفته شده است.

ماجرای کتاب کودک و نوجوان، فقط به همین نکته ختم نمی‌شود. نشانه‌های زیادی وجود دارد مبنی بر این‌که خود کتاب کودک و نوجوان، چندان بی‌دردسر و عاری از مشکل نیست. کاهش مشترکان کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، تبلیغ نشدن کتاب در تلویزیون و... از بی‌توجهی خانواده‌ها به خرید کتاب برای کودکان حکایت دارد. هر چند به عقیده مصطفی رحماندوست، خانواده‌ها و بچه‌ها با خرید کتاب‌های بازاری ارضا نمی‌شوند، ناشران

✓ کتاب هفته - شماره ۵۸۸ و ۵۸۹

ادبیات دینی کودک و نوجوان

نویسنده: محمود حکیمی

مقاله

داستان‌های پیامبران و امامان، اگر با شناخت صحیح و در نظر گرفتن روان‌شناسی کودکان و نوجوانان و نیازسنجی درست و آگاهانه نوشته شود، تأثیری شگفت در شیوه رفتار و سلوک اجتماعی آنان خواهد داشت. تجربه نشان داده است نوجوانانی که از تعالیم واقعی پیامبران ادیان توحیدی آگاه شده‌اند، دچار بزهکاری، اعتیاد، خودآزاری و دیگر آزاری نشده‌اند. البته باید توجه داشت که ادبیات دینی که بخشی از ادبیات تعلیمی است، اگر به طور درست ارائه نشود، گاه نه تنها نتایج مثبت نخواهد داشت، بلکه مریی با نتایج عکس که مذهب‌گریزی است، رو به رو خواهد شد و از همین نظر، آگاهی از «آسیب‌پذیری ادبیات دینی» بسیار ضروری است.

عوامل متعددی سبب آسیب رساندن به یک اثر دینی می‌شود. در مورد آزاری که برای کودکان و نوجوانان نوشته می‌شود، در صورتی که نویسنده از زبان و نثر مناسب مخاطب خویش، تفاوت انواع قصه (قصه، داستان، اساطیر و افسانه)، وقایع تاریخی، نیازهای معنوی جامعه، اسرائیلیات، فرهنگ تشیع علوی و داستان‌های عرفانی، شناخت درست و آگاهی کافی داشته باشد، کم‌تر به دام آسیب‌هایی می‌افتد که از ارزش کار و تأثیر آثار آن می‌کاهد.

✓ ابتکار - ۸۳/۹/۱۰

ادبیات کودک و نوجوان بحران‌زده است

نویسنده: علی اشرف درویشیان

مقاله

قوانین نانوشته دست و پاگیر، ممیزی و خودسانسوری از جمله عوامل بحران در حوزه ادبیات کودک و نوجوان است. عملکرد آموزش و پرورش نیز در زمینه کتاب، به این بحران دامن زده است. عادت به کتابخوانی و مطالعه کتاب‌های غیردرسی که روندی بیبسته و طولانی است، باید در طول سال‌های تحصیل به کودکان آموخته شود و این

تمایل بیش‌تری به چاپ این‌گونه آثار دارند و به پول‌سازی این کتاب‌ها بیش‌تر می‌اندیشند.

در نتیجه، نویسنده هم نسبت به کتاب‌های خوب، انگیزه‌اش را از دست می‌دهد این‌چنین خواننده‌ها هم فرصت مطالعه کتاب‌های خوب را از دست می‌دهند.

محمدهادی محمدی نیز معتقد است که مشکل اصلی در حیطه کتاب کودک و نوجوان، دولت و نهادهای شبه دولتی است. نویسنده‌ها جزوی از مجموعه عوامل بحران کتاب کودک هستند. عامل اصلی دولتی است که مداخله‌گر است و تا زمانی که این همه دخالت و نظارت وجود دارد، وضع، به همین منوال خواهد بود.

✓ شرق ۸۳/۸/۲

از خشونت متنفرم

گفت‌وگو

«گونیا برگستروم» خالق الفی اُتکینز، در سفرش به تهران برای حضور در جشنواره کودکان اروپایی، درباره خود و آثارش مصاحبه کرده است. او که ابتدا روزنامه‌نگار بوده، در این گفت‌وگو می‌گوید: «خواهر من سال‌ها پیش بچه‌دار شده بود و این بچه‌ها مدام می‌گفتند: بابا، مامان! من از همان وقت تصمیم گرفتم که از این اتفاق داستان خلق کنم و در ۲۸ سالگی، الفی را خلق کردم و ۲۲ سال پیش، این کتاب در سوئد چاپ شد و از روی آن یک فیلم کارتون‌ی ساخته شد.»

او درباره تأثیر اتفاقات دوران کودکی‌اش بر شخصیت الفی می‌گوید: «ما سه دختر بودیم که یکی پرفسور فیزیک است، دیگری آسیستان اتاق عمل و آخری مجسمه‌ساز و نویسنده؛ سه دختر دیوانه. وقتی مشکلی داشتیم، پدرم همیشه می‌گفت: مشکلات خودت را خودت حل کن! تو اگر تنها باشی، چه می‌کنی؟ مثلاً اگر می‌خواستیم برویم پشت‌بام بخوابیم، حتی وقتی هوا سرد بود، پدرم مخالفتی نمی‌کرد. حالا که بزرگ‌تر شده‌ام، متوجه می‌شوم که پدر عجیب و غریبی داشته‌ام.»

او درباره جنگ می‌گوید: «تا به حال هرگز درباره جنگ ننوشته‌ام و تصویری از جنگ خلق نکرده‌ام. من از جنگ متنفرم.»

کاری است که آموزش و پرورش هیچ‌گاه انجام نداده است. سفارشی‌نویسی یا نویسندگان سفارشی، یکی دیگر از آفت‌های ادبیات کودک است. سفارشی‌نویسان که اغلب از حمایت‌های دولتی برخوردارند، بزرگ‌ترین نطمه را به اعتبار کتاب و نویسنده این حوزه وارد کرده‌اند.

در عرصه ادبیات ایران، همواره نوعی تفکر نصیحت‌گر سلطه داشته است؛ به این معنی که کودک و نوجوان پاک است و باید به مدینه فاضله رهنمون شود که معمولاً تبلیغ برای رسیدن به این مدینه فاضله، بسیار ناشی‌گرانه انجام می‌گیرد.

✓ **مهمشوری ۸۳/۹/۶**

ما در این باره تفکر نمی‌کنیم

نویسنده: حسین یاغچی

مقاله

بسیاری از نویسندگان روزگار ما که تلاش‌هایی هم در حوزه ادبیات داستانی کودک داشته‌اند، معمولاً با هدفی خاص، به سراغ این بخش از ادبیات داستانی رفته‌اند. منظور و هدف آن‌ها از داستان‌گویی در ادبیات کودک، نوعی استفاده از تمثیل بوده که کودکان را با مفاهیم «عمیق» و «به درد بخور» آشنا می‌کرده است.

وضعیت امروز ادبیات کودک، بیش از هر چیز محصول افکار و بینش‌هایی است که علاقه دارند آثار مشهور و منظوم مخصوص کودکان را از دغدغه‌های فکری و فلسفی پر کنند. اگر مهم‌ترین هدف ما داستان‌گویی می‌بود، آن وقت جنبه‌های دیگری هم در جهت تکمیل و تقویت آن به کار می‌افتاد. مثلاً شخصیت‌هایی خلق می‌شد که رنگی از قهرمان‌های آرمانی برای کودکان داشته باشد و یا به ماجراهایی اشاره می‌شد که تا مدت‌ها و حتی تا بزرگسالی هم در ذهن کودک باقی می‌ماند.

✓ **مجله علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز - شماره ۳۹**

ویژگی‌ها و مسائل فلسفه ادبیات کودک

نویسنده: مرتضی خسرونی‌اد

مقاله

میان کودک، ادبیات و نقد ادبیات کودک رابطه‌ای

چندسویه و ژرف برقرار است. تأثیر ادبیات ویژه کودک بر کودک، امروزه مورد توافق بیش‌تر پژوهشگران است و درباره تأثیر کودک و مفهوم «کودکی» بر ادبیات نیز به تازگی بحث‌های قابل تأملی انجام گرفته است.

کودک و ادبیات کودک، می‌تواند رابطه داشته باشند؛ هم‌چنان که دارند، اما این رابطه زمانی می‌تواند به گونه‌ای فزاینده ژرفا یابد و گسترده‌گی پیدا کند که عامل نقد، میانجی آن گردد. منتقد ادبیات کودک که به گونه‌ای فراشناختی، به مفاهیم «ادبیات»، «کودک» و «ادبیات کودک» می‌نگرد، می‌تواند هنرمند آفریننده در این حیطه را از «ناخودآگاه» به «خودآگاه» آورد و در تعاملی بویا با او، وی را به بازنگری در آثار خویش فراخواند. هنرمند آفرینش‌گر، که هر بار، رها از عوامل بازدارنده بیرونی و درونی، تن به آفرینش اثری تازه می‌سپارد، در فرایند نقد می‌تواند مقید به عوامل بیرونی و درونی، هم‌چون یک ناظر، برآفریده خویش بنگرد و آن را مورد ارزیابی قرار دهد. آفرینش اثر، اگر بیش‌تر جنبه‌ای عاطفی و ناخودآگاه دارد، نقد اثر، بیش‌تر به عقلانیت و خودآگاهی می‌گراید و هر نقد، چنان چه روشمند و ژرف باشد، می‌تواند به فرایند ناخودآگاه آفرینش بعدی، پیراستگی بیش‌تری بخشد.

این مهم، اما زمانی به تحقق خواهد پیوست که نقد، مبتنی بر نظریه‌ای منسجم و فراگیر باشد؛ نظریه‌ای که بتواند با توجه به شناخت کودک، ادبیات و فرایندهای آفرینش و خواندن اثر، با آفریننده آن به گفت‌وگو بنشیند و زوایای این مقولات را بر وی آشکار سازد. نظریه ادبیات کودک، از آن‌جا که ناگزیر باید به پرسش‌هایی هم‌چون «هدف ادبیات کودک چیست؟» و یا «روش‌های ادبیات کودک کدام است؟»، پاسخ دهد، به ناچار با مقوله «فلسفه ادبیات کودک» همپوش می‌گردد. بدین تعبیر، نخستین و بنیادی‌ترین گام در اعتلا و ارتقای ادبیات کودک، کوشش در تدوین مبانی فلسفی آن است. فلسفه ادبیات کودک که تاکنون مستحیل در «فلسفه ادبیات» بوده است، اگر بتواند که به خود آید، بال و پر بگیرد و از فلسفه ادبیات استقلال یابد، می‌تواند به نظریه و نقد ادبیات کودک و از آن طریق، به آثار آفریده شده در این حیطه قدرت، وزن و اعتبار بیش‌تری ببخشد. این مقاله، در بی یافتن و یا بنیاد نهادن مبانی این معرفت، یعنی فلسفه ادبیات کودک است.

مقاله

این مقاله، نقدی است بر کتاب «دریا پری کاکل زری»، سروده گلی ترقی. در این نقد آمده است: «در دنیای به شدت پیچیده زبان، ترقی بر سادگی پای می فشارد بی آن که وجه زیباشناختی نثر را فراموش کند. پیرایش و آرایش واژگانی او به گونه‌ای است که انگار چیزی از بیرون بر آن سوار نشده و هر آن چه دارد، از درونش به بیرون سرریز کرده است.

حرکت پری در این قصه منظوم، حرکت از نقطه صفر است؛ دایره بسته‌ای که گویی، یگانه زیستگاه پری است و او قادر نیست خارج آن چیزی ببیند. پری در این اثر، هم شخصیتی واقعی و هم فانتزی است. او که از هر چه دریا و دریایی حوصله‌اش سررفته، به دنبال خوشبختی خاکی و لذات دنیوی است. افق روشن خوشبختی برایش، تنها یک جهت دارد و آن هم فقط خودش است.

مقاله

روزی نیست که روزنامه‌های داخلی و خارجی و رسانه‌ها در مورد سلسله رمان‌های هری پاتر، حرف و حدیثی به میان نکنند! به راستی، این امر ناشی از چیست؟ جادوی هری پاتر و جذب شخصیت او؟ افسون رولینگ و هنر و ترفند او؟ یا همه ناشی از آوازه‌گری تسخیرکننده رسانه‌ها و انحصارات خبری و پدیده یکسان‌سازی فرهنگی است؟ آیا می‌توان این نفوذ گسترده را به ویژه بر قشر نوجوان، تنها یک جنجال ژورنالیستی و تب داغ زودگذر به شمار آورد؟

امروزه کسی نیست که ادبیات کودک و نوجوان را به طور جدی پیگیری کند و یا دستی در زمینه فرهنگ و هنر داشته باشد و با پدیده «هری پاتر» آشنا نباشد (حتی اگر

خود این رمان‌ها را نخوانده باشد)!

نوجوانان کتاب‌خوان ما، اگر «جام آتش» هری پاتر به جانشان نیفتاده باشد و اگر «سنگ جادویی» او به سرشان نخورده باشد، دست‌کم از کنار گوش‌شان رد شده است.

برگزیدن رمان‌های هری پاتر در جشنواره دوچرخه که داورائش نوجوانان بودند، به عنوان یکی از انتخاب‌های برتر و شور و هلهله‌ای که نوجوانان، هنگام واگذاری جایزه به یکی از مترجمان ایرانی این سلسله رمان‌ها از خود نشان دادند، بیانگر آن است که هری پاتر، به هر دلیل و انگیزه‌ای، دست‌کم توانسته است در میان خوانندگان اندک شمار کتاب‌های غیردرسی جا باز کند!

نحوه برخورد پژوهشگران و منتقدان و نویسندگان و مترجمان ادبیات کودک با هری پاتر، متفاوت بوده است. در این مقاله، گزارشی از برخورد نویسندگان، مترجمان، منتقدان و پژوهشگران ایرانی با هری پاتر ارائه شده است.

مقاله

نویسنده در این مقاله، ضمن ارائه گزارشی از دیدگاه‌های مختلف درباره استاین، چنین می‌نویسد: شاید یکی از دلایل نفوذ گسترده و پذیرش کم و بیش فراگیر اشعار سیلور استاین، گذشته از زیبایی‌های زبانی و طنز‌گیرا و بدیع او و آگاهی‌هایی که به خواننده می‌دهد، بیان لایه‌های پنهان و ناخودآگاه روان مخاطب باشد که گویای ذهن سیال و خیال خلاق اوست؛ یعنی آن چه «کریستوا» به آن «سوژه سیال» می‌گوید. «براساس این نظریه، سوژه صرفاً سوژه ایستا و تدقیق شده آگاهی نیست. پدیده‌ای نیست که به این یا آن صورت تخیلی درک می‌شود - صورتی که بتوان به دیگران انتقالش داد - بلکه به صورت بیان‌ناپذیر، نام‌ناپذیر و سرکوب شده‌ای است که تنها از طریق تأثیرهایش شناخته می‌شود.

بیان پنهان ترین خواست‌های درونی کودک یا نوجوان یا بزرگسال، همراه با ژرف‌ترین آگاهی‌ها، طنز چند لایه، زبان شیرین، شیوا و نوآوری‌های بکر، آن چنان درهم آمیخته و یگانه می‌شود که به گفته ژاک دریدا «جدا کردن بعد شعری - بیانی متن (سطح دال) از «محتوا»، پیام یا معنا (سطح مدلول) یک‌سره ناممکن است» و سیلور استاین در این راستا، با جوهر یگانه درونه و برونه شعری، جهان و انسان را با همه ناسازگاری‌ها، کژبینی‌ها، کژرفتاری‌ها، یگانه می‌خواهد و با شعرش بر آن پا می‌فشارد تا جهان را نه فقط از آن خویشتن، بلکه با شعر خویش، از آن کل انسان کند. او نیازی ندارد که جهان را برای خود بخواهد؛ زیرا به گفته هاکسلی: «تمام جهان بالقوه از آن شعر است، ولی شاعران از آن چشم می‌پوشند.»

✓ عصر پنج‌شنبه - شماره ۷۸

نستلینگر کریستینه: از تخیل یا حقیقت

نویسنده: هلن اولیایی نیا

نقد

مقاله، کتاب «روز آریدل، روح نجات‌بخش، از کریستینه نستلینگر، با ترجمه فرشته محرابی، نقد و بررسی شده است.

نستلینگر نویسنده آلمانی زبان اتریشی است که تاکنون جوایز زیادی را از آن خود کرده، او هم‌چنین آثاری برای بزرگسالان دارد و در مجلات داخلی و خارجی می‌نویسد و با رادیو و تلویزیون اتریش همکاری می‌کند. داستان «روز آریدل، روح نجات‌بخش» ماجرای دو دوست به نام ناستی و تیناست؛ دختری که مدعی است فرشته‌ای نجات‌بخش دارد که از او حمایت می‌کند. چون تینا دختری چاق و غیرزیباست، به ناستی زیباروی و محبوب حسادت می‌کند و فرشته نجات‌بخش را بهانه‌ای برای اذیت و آزار او قرار می‌دهد و...

✓ پژوهشنامه ادبیات کودک و نوجوان / شماره ۳۸ / پاییز ۸۳

مقاله

- تنفس در هوای فرهنگ‌های مختلف

نویسنده: علی‌اصغر سیدآبادی

- تنوع فرهنگی در ادبیات کودک

نویسنده: شهناز صاعلی

- قصه، قصه گم شدن در نشانی است

نویسنده: دکتر هدیه شریفی

- تأثیر روابط بین‌فرهنگی در عناصر ادبی،

زیبایی‌شناسی و فرم ادبیات کودک و نوجوان

نویسنده: دکتر منیره احمدسلطانی

- جنگ در داستان‌های آلمانی

نویسنده: کمال بهروزکیا

- کودک را ببینید

نویسنده: گونیل بورن

ترجمه: نسرین وکیلی

- ادبیات کودک در ایران، تأثیر متقابل سنت و مدرنیته

نویسنده: محسن هجری

میزگرد

نتوانستیم تعادل برقرار کنیم بین فرهنگ ملی و فرهنگ جهانی، با حضور رامین جهانبگلو، محسن سلیمانی و شهرام اقبال‌زاده

نقد

- آیا هر پرستشی یک پاسخ دارد؟

نویسنده: علی‌اصغر سیدآبادی

نقد کتاب: معصومیت و تجربه

نویسنده کتاب: مرتضی خسروخواه

- از نگاه مخاطب

نویسنده: آتوسا صالحی

- ساختار روایی یکی بود، یکی نبود

نویسنده: سجاد صاهیان‌زند

- در شهر اتفاق‌های شاعرانه نمی‌افتد

نویسنده: معصومه ناهری

کتاب ماه کودک و نوجوان / شماره ۸۳ / ۳۱ مهر ۸۳

یادداشت

نویسنده: شهناز صاعلی

- لوویزامی آلکوت

نویسنده: مینا اهباری آزاد

- رمان‌های فرانسوی زبان آفریقا برای مخاطبان نوجوان

نویسنده: سبسیل لیبون

مترجم: شقایق قندهاری

نقد

- این یک نقد نیست

نویسنده: حسین شیخ‌الاسلامی

نقد کتاب‌های: من و مامانم / من و بابام

نویسنده کتاب‌ها: استوارت همپل

مترجم کتاب‌ها: شهرام رجب‌زاده

- از جنون قوم‌مداری تا هویت چهل تکه

نویسنده: مهدی طهوری

نقد کتاب: در انتظار باران

نویسنده کتاب: شیلد کوردن

مترجم کتاب: پروین جلوه

- پرنده و فال را انتخاب می‌کنم

نویسنده: آنسیه موسویان

نقد کتاب: پرنده و فال

سروده: داوود لطف‌الله

- زبان در کوچه تجاهل

نویسنده: زری نعیمی

نقد کتاب: جدول کلمات به هم ریخته

نویسنده کتاب: صوفیا محمودی

- تأمل‌گرایی مرز جهان هستی

نویسنده: حسن پارسایی

نقد کتاب: رودن پسری از رین

نویسنده کتاب: امیلی رودا

مترجم کتاب: نسرین وکیلی

- بینا متنیت و قصه‌های مدرن

نویسنده: سجاد صاحبان‌زند

نقد کتاب: رودن پسری از رین

نویسنده کتاب: امیلی رودا

مترجم کتاب: نسرین وکیلی

- این بار جدا کردن صواب است

نویسنده: حسین بکایی

- به خاطر یک مشت لغت

نویسنده: حسین شیخ‌الاسلامی

- بلبشویی به نام رسم‌الخط

نویسنده: مهدی طهوری

گزارش

- از کی بپرسم؟

نویسنده: نگار پدram

- تصویر، تصویرگر و آموزش تصویرگری در دهه هفتاد

نویسنده: مژگان اثنی‌عشری

- گفت‌وگو با نویسنده غایب

نویسنده: مژگان اثنی‌عشری

- خدایان، جادو و ادبیات کودک

نویسنده: مژگان اثنی‌عشری

- نقد عملکرد صدا و سیما در تشویق به کتابخوانی

نویسنده: مژگان اثنی‌عشری

- حذف عشق از ادبیات کودک

نویسنده: مهدی طهوری

- دنیای واقعی در کتاب‌های کودکان و نوجوانان

نویسنده: نگار پدram

گفت‌وگو

- کودکان نیاز به فلسفه دارند

گفت‌وگو با مرتضی خسرونژاد

چکیده پایان‌نامه

- جن و پری افسانه یا اسطوره

عنوان پایان‌نامه: بررسی دو لفظ خیر و شر از ابتدا تا تصویرسازی امروز

نویسنده پایان‌نامه: پرینا تشکری

مقاله

- داستان پلیسی کودکان و جنایت بی‌نقص

بزرگسالان و کارکرد رازورمز در ادبیات کودکان (۴)

مقاله

- نمایشگاه بین‌المللی دو سالانه تصویرگری
براتیسلاوا
- نویسنده: بهاره بهداد
- کودکان و شعر (بخش اول)
- مترجم: مینا مانی‌الم
- جهان داستان و محیط زیست
- نویسنده: کمال بهروزکیا

چکیده پایان‌نامه

- ضرورت رنگ در تصویرسازی ادبیات کودکان
- نویسنده: فاطمه راهپور

نقد

- تعمیق شاعرانه مفاهیم مذهبی
- نویسنده: انسیه موسویان
- نقد کتاب: زندگی یک لبخند
- سروده: داوود لطف‌الله

- زبان مخفی یا مخفی‌کاری زبانی
- نویسنده: شهرام رجب‌زاده

- نقد کتاب: فرهنگ لغت زبان مخفی
- نویسنده کتاب: دکتر مهدی سمائی
- رئالیسم عاشقانه گلی ترقی
- نویسنده: زری نعیمی

- نقد کتاب: دریا پری کاکل زری
- سروده: گلی ترقی
- کودکانه‌های صادق هدایت
- نویسنده: روح‌الله مهدی پورعمرانی

- نقد کتاب: اوسانه
- نویسنده کتاب: صادق هدایت
- درودی در خور درختان
- نقد کتاب: مهروش طهوری

- نقد کتاب: سنغونی سبز
- سروده: رسول حسین‌لی
- قصه‌هایی از ملل رنگین
- نویسنده: رایکا بامداد

- آدم‌های سیب‌خور

نویسنده: سیدمحمد طلوعی برازنده
وقتی گروه سنی «ب» اظهار نظر کند

نویسنده: خدیجه هدادیان

نقد کتاب: رنگین‌کمان

نویسنده کتاب: جمشید سپاهی

- آن قیچی که طناب‌ها را برید

نویسنده: سیدنوید سیدعلی‌اکبر

نقد کتاب: تصویر ایوان

نویسنده کتاب: پائولا فانکس

مترجم کتاب: شهلا طهماسبی

- انبانی پر از اخلاق

نویسنده: رایکا بامداد

نقد کتاب: سوزن جادویی

نویسنده کتاب: انید بلیتون

مترجم کتاب: میرعلی غروی

✓ کتاب ماه کودک و نوجوان / شماره ۸۵ / ۳۱ آبان ۸۳

یادداشت

- نقد کتاب کودک آیا نهادینه شده است؟

نویسنده: مهدی هجویانی

- خنדה و فراموشی

نویسنده: حسین شیخ‌الاسلامی

گزارش

- این‌جا آدم بزرگ‌ها حوصله بازی دارند

نویسنده: مهدی طهوری

- جای خالی کتاب در تلویزیون

نویسنده: مژگان اثنی‌عشری

- آیا تصویر کتاب، تصویر ذهنی کودک را خراب

می‌کند؟

نویسنده: مژگان اثنی‌عشری

- همه دل‌مان می‌خواهد حرف بزنیم

نویسنده: مژگان اثنی‌عشری

- معما آری، جنایت نه

نویسنده: مژگان اثنی‌عشری

نقد کتاب: کفش‌های جادویی هانیم

نویسنده کتاب: آنت ناومی

مترجم: فریبا شاملو

- میان‌داری کودکان و شرح ماقوع

نویسنده: سیدمحمد طلوعی برازنده

نقد کتاب: از باب ارثت اطفال کودکان و مطبوعات پیش از

مشروطه

نویسنده کتاب: سیدعلی کاشفی

- گذری کوتاه بر مترسک عاشق

نویسنده: شهره کاندی

نقد کتاب: مترسک عاشق

نویسنده کتاب: گویدو وسیکانتی

- هم‌گرایی خدایان کوچک اسطوره‌ای

نویسنده: حسن پارسایی

مترجم: مینا مانی‌لهم

- کتاب‌های علمی غیردرسی را چگونه انتخاب

کنیم؟

نویسنده: فاطمه زمانی

- مارتین و ادال، برنده جایزه آندرسن در سال ۲۰۰۴

از ایرلند

نویسنده: لوسی ادا

مترجم: شهلا انتقاریان

- ضرورت و تبعات پذیرش توافقنامه کپی‌رایت

نویسنده: محمد قصاب

- میلیون‌ها سال نوری

نویسنده: حسین شیخ‌الاسلامی

- بن مایه‌های بالقوه داستان‌های ترسناک ایرانی

نویسنده: مهروش طهوری

✓ کتاب ماه کودک و نوجوان / شماره ۸۶ / ۳۱ آذر ۸۳

چکیده پایان‌نامه

- چگونه شعر را کودکانه بسازیم؟

معرفی پایان‌نامه ابزارهای شعرآفرینی در شعر کودک

نویسنده پایان‌نامه: زهرا طاهرنژاد

یادداشت

- نقش کتاب کودک در حل مشکل «کم‌سوادی»

نویسنده: مهدی ججوانی

- آب تا شانه‌های مان بالا آمده است

نویسنده: رؤیا بیژنی

نقد

دختری در توفان سنت

نویسنده: معصومه انصاریان

نقد کتاب: گولتی

نویسنده: محمدرضا یوسفی

- تعلیق و کشش

نویسنده: مهدی یوسفی

نقد کتاب: برادران شیردل

نویسنده کتاب: آسترید لیندگرن

مترجم کتاب: اکبر کلرنگ

- درس شیرین ریاضی

نویسنده: روح‌الله مهدی پورعمرانی

نقد کتاب: عده شیطان

نویسنده کتاب: هانس ماگنوس انزنبرگر

مترجم کتاب: شهناز صاعلی

- در باب اقتدار طنز پسامدرن

گزارش

- بچه‌ها نگران اخلاق پدرها و مادرهایشان هستند

نویسنده: نگار پدram

- هیولای داستان، ترس را به فانتزی بدل می‌کند

نویسنده: مژگان افنی‌عشری

- بچه‌های کوچک، پرسش‌های بزرگ

نویسنده: مژگان افنی‌عشری

- داستان و تصویر هم‌آلود برای بچه‌ها

نویسنده: مژگان افنی‌عشری

مقاله

- حضور عناصر بومی در تصویرگری

نویسنده: جمال‌الدین اکرمی

- کودکان و شعر (بخش دوم)

نویسنده: زری نعیمی

نقد کتاب: قصه‌های غیر معمولی ۱ و ۲

نویسنده کتاب: علیرضا میراسدالله

- داستان‌هایی که با انسان حرف می‌زنند

نویسنده: حسن پارسایی

نقد کتاب: داستان‌های تلفنی

نویسنده کتاب: جانی روداری

مترجم کتاب: مسعود جواهری

- کودکان خرابکار، بزرگسالان بدشانس

نویسنده: رایکا جامداد

نقد کتاب: پسرک بدشانس

نویسنده کتاب: والتر وپیرزبرک

مترجم کتاب: فرزانه کریمی

- من نترسیدم، تو نترسیدی، او نترسید، ما...

نویسنده: حسین شیخ‌الاسلامی

نقد کتاب: سرزمین اشباح

نویسنده کتاب: دارن شان

مترجم کتاب: سوده کریمی

- مدیحه‌ای برای خون‌آشام‌ها

نویسنده: سیدمحمد طلوعی‌برازنده

- ترس یا تهور؟

نویسنده: رایکا جامداد

- کی از ویرجینیا وولف می‌ترسد؟

نویسنده: سیده‌مهدی یوسلی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی